

ANDRZEJ DĄBROWSKI

Wspomnienie pośmiertne

Андрей Домбровски. Посмертное воспоминание

Andrzej Dąbrowski — Obituary

12 sierpnia 1969 r. zmarł w Warszawie po długotrwałej, ciężkiej i nieuleczalnej chorobie docent Andrzej Dąbrowski, długoletni pracownik naukowy resortu Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego.

Andrzej Dąbrowski urodził się w Warszawie w 1897 r., maturę uzyskał w 1917 r., studia zaś wyższe zakończył w 1927 r. na Wydziale Leśnym Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. Wkrótce potem, bo już 1 stycznia 1928 r. rozpoczyna pracę zawodową, jako asystent w Referacie Doświadczalnictwa Departamentu Leśnictwa Ministerstwa Rolnictwa, następnie zaś, po utworzeniu Dyrekcji Naczelnej Lasów Państwowych w Zakładzie Doświadczalnym Lasów Państwowych, który powstał w 1930 r. a następnie, w 1936 r. został przekształcony

w Instytut Badawczy Lasów Państwowych. W Instytucie tym pracował A. Dąbrowski aż do chwili jego ewakuacji we wrześniu 1939 r., pełniąc ostatecznie funkcję kierownika Laboratorium Badawczego Mechanicznych Własności Drewna w Oddziale Użytkowania Lasu i Technologii Drewna. Równoległe z pracą w Dyrekcji Naczelnej Lasów Państwowych (w ówczesnym resorcie rolnictwa) A. Dąbrowski pracował w Wojskowym Instytucie Badań Technicznych, przemianowanym następnie na Biuro Badań Technicznych Saperów, pełniąc funkcję kierownika Działu Drewna.

Od 1938 r. pełnił też zmarły funkcję przewodniczącego Scaleniowej Komisji Normalizacyjnej Drewna w Ministerstwie Spraw Wojskowych.

Z tego zestawienia pełnionych przez A. Dąbrowskiego funkcji, w okresie międzywojennym, uwidacznia się wyraźnie kierunek, jakiemu poświęcił się On w swej pracy, a mianowicie badanie fizycznych i mechanicznych własności drewna.

W tym zakresie stał się On już przed wojną wybitnym i znanym fachowcem i naukowcem.

Od połowy września 1939 r. do drugiej połowy sierpnia 1945 r. przebywał w Rumunii, jako uchodźca cywilny, pracując, gdy to się już stało możliwe dla Polaków, w Wydziale Technicznym Powiatu Râmnic Vâlcea, jako kierownik i projektant przy pracach budowlanych.

Po powrocie z Rumunii wraca do przerwanej w czasie wojny pracy naukowej, rozpoczynając 1 października 1945 r. pracę w Instytucie Badawczym Leśnictwa, początkowo w charakterze asystenta, a następnie 1 stycznia 1947 r. obejmuje stanowisko kierownika Laboratorium Badania Fizycznych i Mechanicznych Własności Drewna.

Laboratorium to zorganizował od podstaw, zdobywając w trudnych, powojennych warunkach, potrzebną aparaturę i urządzenia, nie szczędząc sił i czasu, częstokroć prywatnego. Laboratorium to, późniejszy Zakład Badania Drewna, należało do najlepiej wyposażonych tego typu zakładów naukowo-badawczych na terenie kraju. W 1952 r. po wcieleniu Laboratorium do nowo powstałego Instytutu Technologii Drewna, zostało ono przemianowane na Zakład Badania Drewna, którego kierownikiem był aż do 1965 r., kiedy przeszedł na emeryturę. Niezależnie od zajmowanego stanowiska kierownika Laboratorium, a następnie Zakładu Badania Drewna w IBL i ITD, pracował dodatkowo jako asystent w Zakładzie Użytkowania Lasu SGGW (lata 1945—1946) oraz jako rzeczoznawca drzewny w Departamencie Przemysłu Budowlanego Ministerstwa Odbudowy (lata 1946—1948). 1 lutego 1948 r. został zaszeregowany zarządzeniem Ministra Leśnictwa do samodzielnych pracowników nauki, w maju zaś 1955 r. na podstawie uchwały Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej dla Pracowników Nauki przyznano Mu tytuł naukowy docenta.

W czasie swej pracy naukowo-badawczej Andrzej Dąbrowski odbył kilka podróży naukowych za granicę, a mianowicie w okresie międzywojennym brał udział w Kongresie Międzynarodowego Związku Badania Materiałów w Londynie, jako przedstawiciel IBLP, zwiedzając również Laboratoria i Instytuty Badania Drewna w Anglii, Belgii, Austrii, Szwajcarii i Niemczech. W okresie powojennym wyjeżdżał na dłuższe delegacje do Finlandii i Szwecji.

Otrzymał następujące odznaczenia państwowe: Brązowy Medal za długoletnią służbę w okresie międzywojennym, Złoty Krzyż Zasługi, Medal X-lecia PRL oraz Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski w okresie powojennym.

Dorobek naukowy docenta Andrzeja Dąbrowskiego składa się z licznych prac naukowo-badawczych, prac typu dydaktycznego, referatów, recenzji i sprawozdań, wreszcie norm dotyczących drewna. Te ostatnie, opracowane w większości w okresie przedwojennym mają charakter prac pionierskich ustalających metodę prac badawczych nad drewnem, obowiązującą do dnia dzisiejszego. Większość tych prac była opublikowana, część pozostała w rękopisie, niektóre nie zostały ukończone.

Andrzej Dąbrowski położył wielkie zasługi nie tylko na polu drzewnictwa lecz i leśnictwa polskiego, znaczna bowiem część jego prac naukowo-badawczych, zwłaszcza długofalowych, czy to opracowanych osobiście, czy też tylko kierowanych przez Niego, zmierzała do ustalenia wpływu czynników biologicznych na fizyczne i mechaniczne własności drewna, co z jednej strony orientowało administrację lasów państwowych w wartości produkowanego przez lasy materiału drzewnego, z drugiej zaś — ułatwiło decydowanie o takich lub innych posunięciach hodowlano-gospodarczych.

Docent Andrzej Dąbrowski był pracownikiem naukowo-badawczym, którego cechowała przede wszystkim niesłychana dokładność i sumiennosc w opracowywaniu badań; był zdecydowanym wrogiem wszelkiej tandetnej roboty w ogóle, a w pracy badawczej w szczególności. Sam pracował uczciwie i solidnie i takiej samej pracy żądał od współpracowników, co jest Jego wielką zasługą, jako wychowawcy młodszej generacji pracowników naukowych.

Jego praca i jej efekty w dziedzinie badania drewna — były poważnym czynnikiem w rozwoju polskiej nauki drzewnictwa oraz kształtowania się osiągnięć Instytutu Badawczego Leśnictwa i Instytutu Technologii Drewna w okresie dwudziestolecia Polski Ludowej. Uzyskane wyniki stwarzają nie tylko podstawy do właściwej hodowli lasu, ale także warunki do racjonalnego wykorzystania drewna w naszym kraju zniszczonym przez okupanta.

Kształcąc szeregi młodych kadr naukowych potrafił nie tylko przekazywać im niezbędne umiejętności zawodowe, ale także stanowił dla nich wzór niestrudzonego, rzetelnego i koleżeńskiego pracownika. Odszedł prosty, nadzwyczaj uprzejmy, skromny człowiek związany z wielu ludźmi trwałymi więzami przyjaźni i sentymentu.

Śmierć doc. Andrzeja Dąbrowskiego stanowi dużą stratę dla nauki i dla praktyki polskiego leśnictwa i drzewnictwa.

Cześć Jego pracy i trudom Jego życia, które poświęcił bez reszty polskim lasom i drzewnictwu.

Czesław Meresiński i Jan Samorzewski